
Memorandum

Mobiliteitsproblemen in verband met de ring rond Brussel.

Het Brabantnet: sneltram verbinding *Jette-Vilvoorde-Machelen-Zaventem*

Een initiatief van De Lijn

Actiecomité

Vilvoorde ontspoord

15 mei 2014

“Ieder heeft...4°het recht op de bescherming van een gezond leefmilieu” Art 23 GW

Verantwoording

De bekendmaking door de vervoermaatschappij **De Lijn**, begin 2013, op een tentoonstelling georganiseerd op het Stadhuis te Vilvoorde, van **haar voornemen om een netwerk van sneltrams** te ontwikkelen, sloeg de inwoners met verstomming. Een van deze tramlijnen zou dwars door Vilvoorde (Koningslo, Kassei, centrum, Woluwelaan) worden aangelegd richting Tervuren. Heel snel werd het voor de bewoners van de betrokken wijken duidelijk dat hun **normale leefomgeving zwaar zou aangetast** worden en dat op sommige plaatsen ook ernstige schade aan de natuur zou worden aangebracht.

Hoewel De Lijn haar beleidsplannen reeds in 2009 kenbaar gemaakt had en deze gekend waren in de politieke kringen was in Vilvoorde **de-man-in-de-sstraat volledig onwetend**. Noch de Vlaamse regering noch het provinciebestuur noch het stadsbestuur had enig initiatief genomen om het – niet onbelangrijk bericht- ruim te verspreiden. Erger nog dit **opportune moment werd niet aangegrepen** om een consultatie- en adviesronde bij de bevolking te organiseren. Nochtans ware dit het aangewezen ogenblik geweest om aan de betrokkenen enkele principiële vragen te stellen bv. zoals deze te weten of men een moderne en milieuvriendelijke buslijn niet zou verkiezen boven de sneltram. Neen, de administratie gaat over tot de consultatie van dure studiebureaus en start in feite de uitvoeringsfase.

Wanneer dan Actiecomités worden opgericht vragen deze aan de autoriteiten informatie en uitleg. Zij vragen ook dat de bevolking zou geraadpleegd worden en dat de Actiecomités op de hoogte zouden gehouden worden. Van deze consultatie wordt terecht verwacht dat zij zinvol en relevant zou zijn. Het kan er niet om gaan om de schijn van transparantie en democratisch beleid hoog te houden. Van een maatschappij waarin burgerinitiatief en participatieve democratie door alle politieke partijen bovenaan in hun programma wordt geplaatst mag men dit wel verwachten. De praktijk is spijtig genoeg gans anders. Zowel met de overheid als met de maatschappij De Lijn verloopt **het gesprek stroef** en is het

moeilijk de noodzakelijke informatie tijdig, volledig en spontaan te verkrijgen. Dit niet alleen bij het begin van het project maar ook later in de fase van de uitvoering. Uit de praktijk blijkt duidelijk, dat in verband met informatie, consultatie, overleg, datavergeving en beroepsprocedures, er een onpartijdige evaluatie moet komen die aan de **participatieve democratie zin moet geven.** Met alle respect en begrip voor de overheid menen we dat ze te eenzijdig haar bevoegdheid wenst uit te oefenen. In essentie vertegenwoordigen politieke mandatarissen de burgers, zij worden geacht de aspiraties van hun achterban te vertolken. Te vaak wordt gedacht dat de burger alleen zijn/haar persoonlijk belang wenst te verdedigen en geen oog heeft voor het algemeen belang.

Het concrete voorstel voor de aanleg van een sneltram van Jette over Vilvoorde-Koningslo, Vilvoorde Kassei-Centrum, Machelen naar Zaventem is absoluut niet overtuigend. Dit afwijzend standpunt kan trouwens verwijzen naar de kritische opmerkingen gemaakt in dit dossier door de inspectie van financiën. Het Actiecomité Vilvoorde Ontspoort stelde onmiddellijk bij de bekendmaking van het project van De Lijn aan de Vilvoordse bevolking een uitgebreide nota op die aan het stadsbestuur werd overhandigd met het oog op mededeling ervan aan De Lijn. Hoewel de eerste termijn van kennisgeving niet kon gerespecteerd worden ingevolge de onverantwoorde discretie waarmee het dossier werd behandeld, werd De Lijn tijdig op de hoogte gebracht van de bezwaren die leefden bij de bevolking in verband met de aanleg van een sneltram. Deze bezwaren werden later meermaals en op alle politieke beleidsniveaus medegedeeld. Zij hebben betrekking op de zeer ernstige aantasting van de leefomgeving van de betrokken inwoners, op de kennelijk onderschatte kostprijs van het project, op de problematische inschatting van het halen van de sociaaleconomische doelstellingen, op de oppervlakkigheid van de beoordeling van de knelpunten op vooral op het miskennen van eventuele alternatieven. **Het Actiecomité stelde als alternatieve oplossing de optimalisering en de modernisering van het bestaande busnet voor met het inzetten van milieuvriendelijke elektrische bussen die, waar nodig en waar mogelijk, dynamische rijstroken zouden kunnen gebruiken. Dit alternatief werd nooit grondig onderzocht.**

Er mag ook geen misverstand zijn: het Actiecomité is voorstander van een deugdelijk openbaar vervoer.

Voorstellen

Aan de bevoegde politieke overheden vragen wij om:

1- De huidige informatie-, consultatie- en overlegprocedures van de betrokken burgers in verband met initiatieven, die worden genomen zowel in de privé als in de openbare sector en die de belangen van de betrokkenen kunnen schaden of hun rechten kunnen

bedreigen, te evalueren op hun effectiviteit.

Op grond van deze evaluatie maatregelen te nemen om de bestaande procedures te actualiseren en aan te passen er van uitgaande dat de overheden in deze de drijvende kracht moeten zijn in dit democratisch proces.

2- Er over te waken dat de verplichting in verband met het opstarten en naleven van deze procedures in principe wordt gelegd bij de partij die het oorspronkelijke initiatief neemt en dat de procedures van start gaan vanaf het prille begin zodanig dat de burgers niet voor voldongen feiten komen te staan. Ook ad hoc actiegroepen moeten hun plaats vinden naast de gevestigde instanties in het overlegproces. Van alle betrokken partijen wordt verwacht dat zij te goeder trouw zullen handelen.

3 -Rekening te houden met de opmerkingen van de inspectie van financiën omtrent dit project van De Lijn

4 Bij de bevoegde minister aan te dringen het alternatieve voorstel van optimalisering van het bestaande busnet met aanschaffing van milieuvriendelijke en moderne elektrische bussen te laten onderzoeken en ernstig in overweging te laten nemen.

HET ACTIECOMITE VILVOORDE ONTSPOORTMET DE STEUN VAN HET ACTIECOMITE TRAM HAACHT

Het Actiecomité werd opgericht begin 2013 onmiddellijk na de inrichting door De Lijn van een tentoonstelling op het stadhuis te Vilvoorde van een maquette van de voorgenomen aanleg van vier lijnen sneltram in het raam van het project “Brabantnet”. Enkele inwoners van de betrokken wijken door de welke de sneltram Jette-Vilvoorde-Machelen-Zaventem zou worden aangelegd stelden een nota op waarin zij hun bezwaren tegen de sneltram door dichtbevolkte stadswijken en door beschermde natuurgebieden optekenden. Zij stelden onmiddellijk een zinvol bus alternatief voor. Zij informeerden de bevolking en verdedigden hun standpunten op alle beleidsniveaus.

Hun alternatief van het optimaliseren en moderniseren van de bestaande buslijn aan de hand van milieuvriendelijke elektrisch gedreven bussen met het gebruik van dynamische rijstroken werd tot op heden niet in aanmerking genomen. Dergelijke autobussen worden intussen wel degelijk geproduceerd.